

**Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego,
Europejskiego i Porównawczego**

**PWPM – Review of International, European
and Comparative Law**

**Rocznik wydawany przez Instytut Europeistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego**

**Yearbook published by the Jagiellonian University Institute
of European Studies**

rok 17 (2019)

Kraków, grudzień/December 2019

ISSN 1730-4504

Komitet redakcyjny/Editorial board

dr Wojciech BUREK (w.burek@uj.edu.pl), Kraków – redaktor naczelny/Editor-in-chief

Członkowie komitetu/members of the editorial board:

dr Sava JANKOVIC (s.jankovic@iosac.no), Oslo

dr Ewa KAMARAD (ewa.kamarad@uj.edu.pl), Kraków

dr Katarzyna MIKSZA (kbogdzevic@mruni.eu), Wilno

dr Katarzyna SEKOWSKA-KOZŁOWSKA (k.sekowska-kozłowska@inp.pan.pl), Poznań

dr Przemysław TACIK (przemyslaw.tacik@uj.edu.pl), Kraków

Rada Programowa/Scientific Advisory Board

prof. Paweł CZUBIK, Kraków

prof. Sławomir DUDZIK, Kraków

prof. Petra FOUBERT, Hasselt

prof. Bogusława GNELA, Kraków

prof. Agnieszka GRZELAK, Warszawa

prof. Ireneusz C. KAMIŃSKI, Warszawa/Kraków

prof. Elżbieta KARSKA, Warszawa

prof. Karol KARSKI, Warszawa

prof. Michał KOWALSKI, Kraków

prof. Adam ŁAZOWSKI, London

prof. Barbara MIKOŁAJCZYK, Katowice

prof. Leszek MITRUS, prof. UJ, Kraków

prof. Piotr MOSTOWIK, Kraków

prof. Katarzyna MYSZONA-KOSTRZEWA, Warszawa

prof. Dagmar RICHTER, Saarbrücken/Heidelberg

prof. Werner SCHOLTZ, Kapsztad (Cape Town) – przewodniczący/chairman

prof. Maciej SZPUNAR, Katowice/Luksemburg

Kontakt/Contact:

Instytut Europeistyki UJ

ul. Ingardena 3, 30-060 Kraków

pwpm@uj.edu.pl

www.europeistyka.uj.edu.pl/wydawnictwa/pwpm

Licencja/Licence:

Creative Commons – Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach/Creative Commons BY-NC-SA 4.0)

Zgłaszanie tekstów/Article submission:

Regulamin wydawniczy oraz zasady składania tekstów dostępne na stronie internetowej/

Instructions for authors on how to submit an article are available on our website

Indeksy i bazy/Indexes and databases:

Lista MNiSW/Lists of journals of the Ministry of Science and Higher Education in Poland (2019): 20 pkt

ICI Journals Master List: ICV (2018): 42.66

Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego/Jagiellonian University Repository

The Central European Journal of Social Sciences and Humanities – CEJSH

* * *

Projekt okładki/Cover design:

dr Paweł FILIPEK

Korekta język polski/Polish text proof-reading:

Anna KRZESZ

Korekta język angielski/English text proof-reading:

dr Aeddan SHAW

dr Karolina CZERSKA-SHAW

Skład i łamanie/Typesetting and page layout:

Stowarzyszenie RYZA

Copyright:

Instytut Europeistyki UJ

ISSN: 1730-4504

Ns-Rej. Pr: 170/09

Druk i oprawa/Printing:

K&K

Kolportaż/Distribution:

Stowarzyszenie RYZA

stowarzyszenie.ryza@gmail.com

www.ryza.info.pl

Sugerowany sposób cytowania/Suggested citation:

PWPM 2019, vol. 17

Czasopismo zostało dofinansowane ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie umowy nr 282/WCN/2019/1 z dnia 30.05.2019 z pomocy przyznanej w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”

SPIS TREŚCI/TABLE OF CONTENTS

OD REDAKCJI/FORWARD	7
---------------------------	---

ARTYKUŁY/ARTICLES

ŁUKASZ KUŁAGA , PRAWO PAŃSTWA DO REGULACJI A MIĘDZYNARODOWE PRAWO INWESTYCYJNE. W KIERUNKU ZMIANY PARADYGMATU	11
ANNA WÓJCIK , EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS, FREEDOM OF EXPRESSION AND DEBATING THE PAST AND HISTORY	33
PRZEMYSŁAW TACIK , HABITUAL DEFERENCE? STRASBOURG STANDARDS OF JUDICIAL INDEPENDENCE AND CHALLENGES OF THE PRESENT	47
AGNIESZKA WEDEŁ-DOMARADZKA , UZNANIE W PRAWIE KRAJOWYM STOSUNKU PRAWNEGO RODZIC–DZIECKO MIĘDZY DZIECKIEM URODZONYM WSKUTEK UMOWY O SUROGACJĘ ZA GRANICĄ A MATKĄ INTENCYJNĄ (<i>INTENDED MOTHER</i>) – WNIOSKI Z OPINII DORADCZEJ NR P16-2018-001 EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA	64
MARCIN ROJSZCZAK , THE ECTHR’S JUDGMENT IN THE CASE OF <i>CENTRUM FÖR RÄTTVISA V. SWEDEN</i> AS A LEADING CASE FOR THE REVIEW OF DOMESTIC REGULATIONS ON SIGNALS SURVEILLANCE	84
ZUZANNA KULIŃSKA-KEPA , EUROPEJSKI SYSTEM NAWIGACJI SATELITARNEJ W ŚWIETLE OCHRONY PRAWA DO ŻYCIA I PRAWA DO PRYWATNOŚCI	104
PAWEŁ HOC , KRYTYKA NORMATYWISTYCZNEGO PODEJŚCIA DO TEORII PRZESTRZEGANIA PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO – UWAGI NA TLE INTERDYSCYPLINARNEJ ANALIZY PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO	123
PATRYCJA SOBOLEWSKA , THE QUESTION OF WAR REPARATIONS IN POLISH-GERMAN RELATIONS AFTER WORLD WAR II	139
MICHAŁ BALCERZAK , PERSPEKTYWY ARTYKUŁÓW KOMISJI PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO ONZ O OCHRONIE OSÓB W PRZYPADKU KATASTROF (ILC ARTICLES ON THE PROTECTION OF PERSONS IN CASE OF DISASTERS)	160

ANETA KAŹMIERCZYK, ISSUES OF SHORT-TERM RENTAL IN LIGHT OF EU AND MEMBER STATES' REGULATIONS	180
PRZEMYSŁAW SIWIOR, RAMY PRAWNE SPORZĄDZANIA OCENY SKUTKÓW REGULACJI I JEJ ZNACZENIE DLA KONTROLI REALIZACJI ZASADY PROPORCJONALNOŚCI W PRAWIE UE (PERSPEKTYWA ORZECZNICZA TS UE)	199
MATEUSZ DERDAK, ZNACZENIE REGUŁ INTERTEMPORALNYCH DLA SYSTEMU UZNAWANIA ORZECZEŃ ZAGRANICZNYCH WEDŁUG KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	215
PAWEŁ CZUBIK, ZAMKNIĘCIE KATALOGU CZYNNOŚCI NOTARIALNYCH KONSULA PRZEWIDZIANEGO W ART. 28 USTAWY – PRAWO KONSULARNE – BŁĄD USTAWODAWCY KRAJOWEGO	230
ANDRZEJ POREBSKI, „DONOSZENIE NA POLSKĘ” W DYSKURSIE PUBLICZNYM – ANALIZA LOGICZNA I PRAWNA	242
MICHAŁ KOWALSKI, PRAWO NARODÓW NA WYDZIALE PRAWA UJ PO JEGO REAKTYWACJI W 1945 ROKU	257

GLOSY/COMMENTARIES

BOGUMIŁ BRZEZIŃSKI, AGNIESZKA FRANCAK, WYMIANA INFORMACJI PODATKOWYCH A OCHRONA PRAW PODSTAWOWYCH W SFERZE OPODATKOWANIA – WYROK TSUE W SPRAWIE <i>BERLIOZ</i> (C-682/15)	269
ŁUKASZ STĘPKOWSKI, JUDGMENT OF THE COURT OF JUSTICE (GRAND CHAMBER) OF 5 MARCH 2019 IN C-349/17 <i>EESTI PAGAR AS V ETTEVÓTLUSE ARENDAMISE SIHTASUTUS AND MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM</i>	279
POTR MOSTOWIK, EDYTA FIGURA-GÓRALCZYK, ODMOWA WYKONANIA POLSKIEGO ORZECZENIA Z POWODU OBCEGO <i>ORDRE PUBLIC</i>. GŁOSA DO WYROKU NIEMIECKIEGO FEDERALNEGO SĄDU NAJWYŻSZEGO (BUNDESGERICHTSHOF) Z 19 LIPCA 2018 R. (IX ZB 10/18)	294
LISTA RECENZENTÓW W LATACH 2018–2019 (NUMERY XVI–XVII)	308

Od Redakcji

Poważne zmiany na rynku polskich czasopism naukowych dotknęły również nasz Rocznik. Dzięki dotacji w ramach konkursu MNiSW „Wsparcie dla czasopism” rocznik PWPM utrzymał pozycję na liście czasopism punktowanych MNiSW. W tym momencie liczba punktów za publikację w roczniku wynosi 20, ale wierzymy, że w niedalekiej przyszłości zostanie podwyższona. Temu celowi, obok stałego podnoszenia poziomu merytorycznego poszczególnych numerów, są podporządkowane zmiany sukcesywnie wprowadzane do czasopisma. Część z nich jest oczywista, wynikająca z promowanych zasad wydawania czasopism (m.in. numery DOI, numery ORCID). W związku z powyższym warto odnieść się bardziej szczegółowo jedynie do kolejnych kroków w kierunku umiędzynarodowienia Rocznika.

Cieszymy się, że do zespołu redakcyjnego dołączyły dwie nowe osoby – dr Sava Jankovic z Institute of Science and Culture w Oslo oraz dr Katarzyna Miksza z Mykolas Romeris University w Wilnie. Stanowisko Przewodniczącego Rady Programowej zgodził się natomiast objąć prof. Werner Scholtz z University of the Western Cape w Kapsztadzie. Dziękujemy za obdarzenie nas zaufaniem!

Nasi dotychczasowi autorzy, którzy mieli problemy z przetłumaczeniem nazwy naszego czasopisma na język angielski, z pewnością się ucieszą, że od bieżącego numeru wprowadziliśmy wersję angielską tytułu w brzmieniu: „PWPM – Review of International, European and Comparative Law”.

Dowodem na dalsze umiędzynarodowienie jest również zwiększająca się liczba tekstów w języku angielskim. W bieżącym numerze jest ich aż sześć. Wierzymy, że taka tendencja zostanie utrzymana w kolejnych numerach.

Tradycyjnie w numerze znalazły się artykuły oraz glosy obejmujące swoim zakresem różne zagadnienia prawa międzynarodowego, europejskiego i porównawczego. Ponownie, już chyba tradycyjnie, istotna część tekstów analizuje różne aspekty systemu europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności, w tym praktyki orzeczniczej Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (teksty autorstwa A. Wójcik, P. Tacika, A. Wedeł-Domardzkiej oraz M. Rojszczaka). Szersze ujęcie międzynarodowego prawa praw człowieka znalazło się natomiast w tekście Z. Kułińskiej-Kępy.

Międzynarodowego prawa inwestycyjnego dotyczy artykuł Ł. Kułagi, otwierający bieżący numer. Inne aspekty prawa międzynarodowego publicznego podejmuje trzech autorzy – P. Hoc proponuje ujęcie bardziej teoretyczne, M. Balcerzak analizuje prace Komisji Prawa Międzynarodowego w temacie ochrony osób w przypadku katastrof, natomiast tekst autorstwa P. Sobolewskiej przedstawia popieraną tylko przez część polskich polityków, a rzadziej przez prawników międzynarodowych perspektywę na zagadnienie niemieckich reparacji wojennych dla Polski. O początkach nauczania prawa międzynarodowego publicznego na polskich uniwersytetach po II wojnie światowej pisze natomiast M. Kowalski.

Komparatystyczną część czasopisma reprezentuje w tym numerze tekst A. Kaźmierczyk. Prawa unijnego dotyczą teksty P. Siwiora, Ł. Stępkowskiego oraz wspólny tekst B. Brzezińskiego i A. Franczak. Prawo prywatne międzynarodowe lub/i międzynarodowe postępowanie cywilne są przedmiotem analizy w tekście autorstwa M. Derdaka oraz w artykule P. Mostowika oraz E. Figury-Góralczyk. Kolejne zmiany w polskim prawie konsularnym krytycznie ocenia P. Czubik. Wreszcie, bardzo ciekawym, ale wymykającym się prostej kategoryzacji tekstem jest analiza języka wybranego aspektu aktualnej debaty publicznej w Polsce, której autorem jest A. Porębski.

Życzymy miłej lektury i zapraszamy do współpracy w przyszłości!

Wojciech Burek, Kraków (grudzień 2019)

Forward

Serious changes within the Polish market of scientific journals have also influenced our Yearbook. Thanks to funds from the Polish Ministry of Higher Education and Science under the “Support for journals” grant, the PWPM Yearbook remains on the list of journals recognized by the Ministry. Currently, any publication in our journal is worth 20 points, however, we believe that these points will increase shortly. This is the aim, apart from an ongoing fight for the highest possible scientific level of successive volumes, of the changes introduced to the journal. Some of them are rather obvious, derived from contemporary rules of professional publishing (i.a., DOI and ORCID numbers). Bearing that in mind, below only further steps towards internationalization will be presented in a more detailed way.

We are glad that two new members have joined our editorial board – Dr. Sava Jankovic from the Institute of Science and Culture in Oslo and Dr. Katarzyna Miksza from Mykolas Romeris University in Vilnius. The post of the chairman of the scientific board has been accepted by Professor Werner Scholtz from the University of the Western Cape in Cape Town. We would like to express our gratitude for their trust!

Those of our previous authors who had problems translating the title of our journal into English will probably welcome our decision that starting with the current issue, the official English version of our title will be: “PWPM – Review of International, European and Comparative Law”.

Our more international character is established by the increasing number of articles published in English. There are six of them in the current issue. We believe that this tendency will continue in the future.

In the current issue, as always there are a selection of articles and case commentaries concerning different aspects of international, European, and comparative law. As often, a great deal of them concern the ECHR system, including jurisprudence of the European Court of Human Rights (articles by A. Wójcik, P. Tacik, A. Wedel-Domaradzka, M. Rojszczak).

The opening article by Ł. Kułaga deals with international investment law. Other aspects of public international law can be found in the articles of three other authors – P. Hoc proposes a rather theoretical approach, M. Balcarzak analyzes the work of the UN ILC on the protection of persons in the case of disasters, and finally, the article by P. Sobolewska presents a perspective on war reparations in German-Polish relations accepted by some politicians rather than international law scholars. The traces of the beginning of teaching international law in Polish universities after the second world war are the topic of an article by M. Kowalski.

The comparative angle of our journal is represented by an article by A. Kaźmierczyk. EU law is represented by the articles by P. Siwior, Ł. Stępkowski, and the two co-authors: B. Brzeziński and A. Franczak. Private international and/or international civil procedure are the subjects of analyses by M. Derdak and two co-authors:

P. Mostowik and E. Figura-Góralczyk. Further amendments of Polish consular law are critically appraised by P. Czubik. Finally, interesting but difficult to categorize, an article by A. Porębski deals with an aspect of current public debate in Poland.

We would like to express our hope that you will enjoy these texts reading and we are open for co-operation in future.

Wojciech Burek, Cracow (December, 2019)